



## Skogshistoriska Sällskapet belöning Örtugen 2021

Örtug nummer 60 tilldelas **Peter Danielson**, för hans bok *Stöpsjöhyttan – en bricka i svensk storpolitik* utgiven år 2020.

**Peter Danielson** har på ett förtjänstfullt sätt sammanställt sin fädernegårds och sin familjs historia. Stöpsjöhyttan ligger någon mil norr om Filipstad och är en av de många hyttor som en gång fanns i östra Värmland. Den anlades år 1601, bara någon mil från gruvorna i Nordmark och omgiven av obrukade och då, till synes oändliga skogar.

I sin bok beskriver Peter Danielson vilken enorm betydelse som gruvbrytning och järntillverkning kom att få för Sveriges ekonomi. Och hur snabbt skogarna i hyttornas närområden påverkades av den exploatering de utsattes för. Redan i mitten av 1600-talet börjar ordet skogsbrist dyka upp i Stöpsjöhyttans källskrifter.

I perspektiv av den skogspolitiska utvecklingen i Sverige får läsaren sedan följa hyttans växlande öden under de följande århundradena. Hur de tidigare mönstren bröts på 1830-talet då handelshuset James Dickson & Co gjorde entré på den värmländska virkesmarknaden och trävaror tog över järnets tidigare roll. Och hur slutligen också Stöpsjöhyttan år 1882 drabbades av bruksöden – men räddades efter ett antal magra år av den såg som kördes igång 1897. Idag är skogen basen i företaget.

Peter Danielsons bok är också något av en familjekrönika. Den förmedlar bilden av hur gården Stöpsjöns ägare mött tidens krav genom anpassning och en strävan att ta vara på nya möjligheter. Boken ger även plats för gårdens anställda och den natur och kulturmiljö som omger den. Ett extra plus också för det rikliga bildmaterialet.

**Men boken om Stöpsjöhyttan är** inte bara till glädje för familjen Danielson och boende med anknytning till bygden. Den kan också tjäna som inspirationskälla för alla de som vet med sig att den gård eller verksamhet man idag förvaltar, ruvar på en spännande historia som väntar på att skrivas ned.

*Grattis till Örtugen nr 60 önskar*  
Skogshistoriska Sällskapet

### **Skogshistoriska Sällskapet Örtug**

*Örtugen är en utmärkelse som tilldelas personer som gjort värdefulla insatser inom Sällskapet verksamhetsområde. Speciellt uppmärksammas insatser inom den skogshistoriska amatörforskningen. Örtugar kan även ges till studenter som skrivit förtjänstfulla skogshistoriska uppsatser. Högst tre Örtugar per år delas ut och utdelningen sker oftast i samband med Sällskapet årsstämma. En Örtug består av ett diplom och en penningssumma (f. n. 5 000 kr). Örtugar har delats ut sedan 1995. Styrelsen i Skogshistoriska Sällskapet beslutar om utdelning av Örtugar.*

Örtug var ett medeltida mynt som först slogs på Gotland på 1300-talet.